

 T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

**31/05/2020 TARİHLİ EBA TV LİSE
YAYININDA ÇÖZÜLEN SORULAR II.**

1

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

1. Tiyatroya gelen izleyici sayısının kalabalık olması oyuncularını çok olumlu etkilemişti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilir?

A) "izleyici" yerine "seyirci" sözcüğünün getirilmesiyle
B) "olumlu" sözcüğünden sonra "bir şekilde" sözünün getirilmesiyle
C) "kalabalık" sözcüğünün yerine "fazla" sözcüğünün getirilmesiyle
D) "çok" sözünün cümleden atılmasıyla
E) "sayısının" sözcüğünün yerine "adedinin" sözcüğünün kullanılmasıyla

2

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne, açıklayıcısıyla verilmiştir?

A) Ömer Seyfettin, edebiyatımızın köşe taşlarından biri, öykücülüğümüzün güçlü kalemlerindedir.

B) Hasankeyf'e, Batman'ın tarihi ilçesine, turla gezi düzenledik.

C) Yakup Kadri'nin bu eserini, Kıralık Konak'ı, birkaç kez okudum.

D) Çocuklar en sevdikleri kitapları okuyor, birbirlerine sorular soruyorlardı.

E) Edebiyatımızın bu usta edibi, Tanpınar, çağdaşı pek çok şairi etkilemiştir.

3

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

3. Bostancı'nın adı, kimi kaynakların söylediği gibi, burada çok bostan olduğu için böyle değildir. Osmanlıda, İstanbul'u Anadolu'ya bağlayan ana yol Bostancı'dan geçiyordu. Kentin bu doğu sınırında, bir Bostancı Derbendi yani karakol kuruldu. Bu karakol, İstanbul'a giriş-çıkışları kontrol ediyor, kentte işi gücü olduğunu kanıtlamayan ya da kentte yaşayan bir kefil gösteremeyenleri buradan geçiriyordu.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Bostancı adının kaynağının yanlış bilindiği
B) Osmanlıda Bostancı'nın ana yol güzergâhında olduğu
C) Bostancı'da İstanbul'a giriş-çıkışları kontrol amacıyla karakol kurulduğu
D) Bostancı Derbendi'nin İstanbul'da işi olmayanları şehre almadığı
E) Bostancı'nın Osmanlıda önemli bir yerleşim yeri olduğu

4

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

4. Türk mutfağının bir alt kümesi olmaktan ziyade farklı bir yorumu, görece muadili olan Konya mutfağı hem coğrafi konum hem de kültürel ve tarihi özellikleri nedeniyle Anadolu'nun mizanı; doğu/batı, kuzey/güney rotalarının kavşak noktasıdır. Mevlevî adap ve erkânını mutfak kültürüne taşıyan Konya mutfağı, yemeğin sadece yemekten ibaret olmadığını; bir yaşam biçimi ve hayat felsefesi olduğunu bize çağlar ötesinden duyurur. İhtiva ettiği mutfak mimarisi, araç gereçleri, yemek çeşitleri, pişirme yöntemleri, sofrâ düzenleri, servis usulleri, kış için hazırlanan özel erzak çeşitliliği ile nevi şahsına münhasır bu kültür; temaşa edenin dimağında bereketi ve lezzeti harmanlayarak çok özel bir tat bırakır.

Bu parçadan Konya mutfağı ile ilgili,

I. Yapılmasından sunumuna kadar kendine özgü olduğu
II. Bünyesini oluşturan en önemli öğenin Mevlevîlik olduğu
III. Anadolu'nun en eski mutfak kültürü olarak anıldığı

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III.
D) I ve II. E) I ve III.

5

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde durum zarfı olarak kullanılan bir fiilimsi vardır?

A) Bir erik ağacı tepeden tırnağa donanır
Deliler gibi dönmeğe başlar

B) Biz mi yalnızdık, durmadan yağmur yağardı
Üşür müydük narççekleri ürperirken

C) Ama geysikli geceyi bulmadan önce
Hepimiz çocuklar gibi korkuyorduk

D) Ulur aya karşı kirli çakallar
Ürkek ürkek bakar tavşanlar dağa

E) Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler;
Bilmez ki, giden sevgililer dönmeyecekler.

6

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "bu" sözcüğü işaret sıfatı olarak kullanılmamıştır?

- A) Gökten gelerek gönlüne rüzgâr gibi inmiş,
Bir sır ki bu, ölsen bile açamazsın...
- B) Demedim mi bu hasret bitirir seni
Ay dolanır gider, yalnız kalırsın
- C) Sırrımı söylüyorum vefakâr balıklara
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi
- D) Korkuyorum anneciğim, nerde ellerin
Bu gecelerden ki kalbe aşına
- E) Arzu dolu, yaşamak dolu,
Bu eller miydi resimleri tutarken uyuyan

7

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

7. Kitapçılarda ve gazete köşelerinde gördüğümüz, "En

Çok Satanlar" tabloları, en çok hangi kitapların

okunduğuna dair fikir edinmemize yardımcı olan en

sağlıklı listelerdir.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi yalın hâlde değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

8. Sanatçının kitabında toplam on iki öykü bulunuyor. Öykülerin çoğunda zamanın ardıl akışı, hatırlamalar yoluyla ve bilinç akışı tekniği kullanılarak kesiliyor. "Mandalina'da; otogardaki veda sahnesiyle başlayan öykünün olay akışı, "Peruğuna ilk taktığı gün karşılaşmışlardı." cümlesiyle kesilip geriye dönüyor ve Meryem'le Ceyhun'un tanışmaları, Ceyhun'un Meryem'i ailesiyle tanıştırmayı anlatıldıktan sonra öykü tekrar otogardaki veda sahnesine bağlanıyor. Aynı teknik, "Beraber Dönmek"te de söz konusu. Sorunlu bir kocası olan kadın kahraman, babaannesinin köydeki cenazesine geliyor; sabahleyin mezarlığa gidiş dönüş sürecinde, iç konuşmalar ve hatırlayışlarla öykünün düz, kronolojik akışı kırılıyor. Böylece olaylar, düz bir çizgide ardıl olarak değil de kesik kesik, bir içe bir dışa dönüşler hâlinde akıyor. Aynı kurgu tekniği, "Aziz Messi", "Müsait Bir Yerde", "Hayat Budur İşte" adlı öykülerde de var.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir eleştiri yazısından alınmıştır.
- B) Alıntıya yer verilmiştir.
- C) Açıklayıcı anlatım ağır basmaktadır.
- D) Okurun kanılarını değiştirme amacı vardır.
- E) Örneklemeden yararlanılmıştır.

9

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

CEVAP ANAHTARI

SORU NO	DOĞRU SEÇENEK
1	C
2	C
3	E
4	A
5	B
6	A
7	C
8	D
9	---
10	---

10